

Výukový materiál zpracovaný v rámci operačního programu **Vzdělávání pro konkurenceschopnost**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Registrační číslo: CZ.1.07/1. 5.00/34.0084

Šablona: III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Sada: 2 C

Číslo: VY_32_INOVACE_MYS_4ROC_04

Kočkovití

Předmět: **MYSLIVOST**

Ročník: **4**

Anotace: Seznámení žáků s čeledí kočkovití, jako predátoři a zvěř, význam pro myslivost

Klíčová slova: Rys ostrovid, kočka divoká

Výukový zdroj: Prezentace Microsoft PowerPoint 2010

Typ interakce: Výkladová prezentace

Jazyk: Čeština

Datum: 7. 11. 2012

Autor: Ing. Petr Ťulpík

Adresa školy: Střední škola zemědělská Přerov, Osmek 47

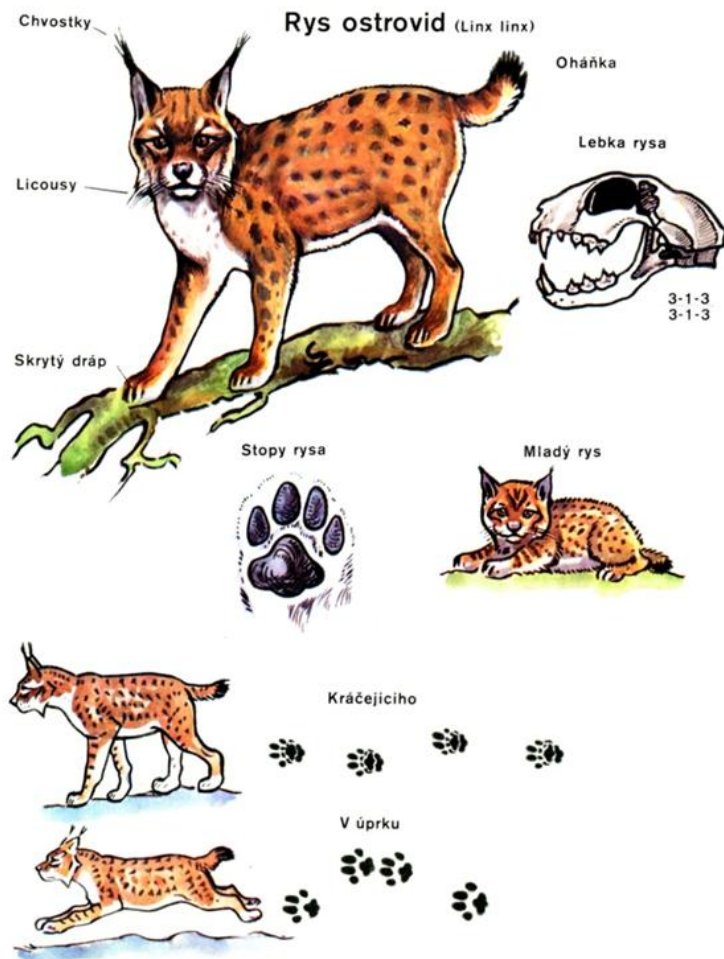

Kočkovití

Vědecká klasifikace

Říše:	Živočichové (Animalia)
Kmen:	Strunatci (Chordata)
Podkmen:	Obratlovci (Vertebrata)
Třída:	Savci (Mammalia)
Podtřída:	Živorodí (Theria)
Řád:	Šelmy (Carnivora)
Podřád:	
Čeleď:	Kočkovití - Felidae

Kočkovití – Rys ostrovid (Linx linx L.)

Kočkovití – Rys ostrovid (*Linx linx* L.)

Kočkovití – Rys ostrovid (Linx linx L.)

Pojmenování

- ❑ samec - rys, samice - rysice, mládě - rysíče

Popis

- ❑ výška v kohoutku 55 - 68 cm
- ❑ tělo zavalité, krátké, vysoké silné běhy, krátkou sraženou hlavu a krátký chvost dlouhý 17 - 21 cm
- ❑ délka těla rysa - 90 - 115 cm, rysice 85 - 110 cm
- ❑ hmotnost se pohybuje 17 - 35 kg
- ❑ srst (vlna) rezavohnědá nebo rezavošedá s nepravidelnými hnědočernými skvrnami
- ❑ na slechách jsou chvostky a po stranách hlavy je prodloužená, světlejší vlna ve tvaru licousů
- ❑ pomalý plíživý krok, rychlý klus, skoky, velmi dobře šplhá
- ❑ v ohrožení vrčí, prská, funí, když je spokojený hlasitě přede, rysice v době kaňkování mňouká
- ❑ velmi dobrý zrak i sluch, čich nedokonalý
- ❑ rys bývá větší, pestřeji zbarven, ale v přírodě je určení pohlaví prakticky nemožné
- ❑ přebarvují v květnu a říjnu

Kočkovití – Rys ostrovid (Linx linx L.)

Biologie

- ☐ osidluje lesní biotopy středních a vyšších poloh horských oblastí,
- ☐ loví za soumraku a v noci, v odlehlých místech loví i ve dne, lov bývá tzv. plýtvavý
- ☐ k lovu používá stálých loveckých ochozů, dlouhých více než 10 km
- ☐ loví převážně srnčí zvěř, drobné savce, lišku, prase divoké, drobné ptactvo, ale i toulavé psy, kočky, domácí králíky i drůbež
- ☐ žije samotářsky, v době kaňkování jednotlivé páry žijí společně
- ☐ každý dospělý jedinec obývá své vlastní teritorium
- ☐ kaňkování od konce ledna do dubna, březost 70 - 74 dnů
- ☐ vrhá v pelechu v květnu až začátkem června převážně 2 - 4 mláďata
- ☐ jsou kojena do 2 -3 měsíců, na matce jsou závislá až do příštího roku,
- ☐ pohlavní dospělost po 21. měsíci věku

Chrup

- ☐ 3.1.3.1/3.1.2.1

Kočkovití – Rys ostrovid (Linx linx L.)

Rozšíření v ČR

První oblast

- ☐ Pošumaví, Český les, Slavkovský les, Nepomucko, Plzeňsko, Brdy, Křivoklátsko, Vodňansko, Benešovsko, Českobudějovicko, Novohradské hory

Druhá oblast

- ☐ Labské pískovce

Třetí oblast

- ☐ Moravskoslezské Beskydy, Javorníky, Vsetínské vrchy, Hostýnské vrchy, Bílé Karpaty

Čtvrtá oblast

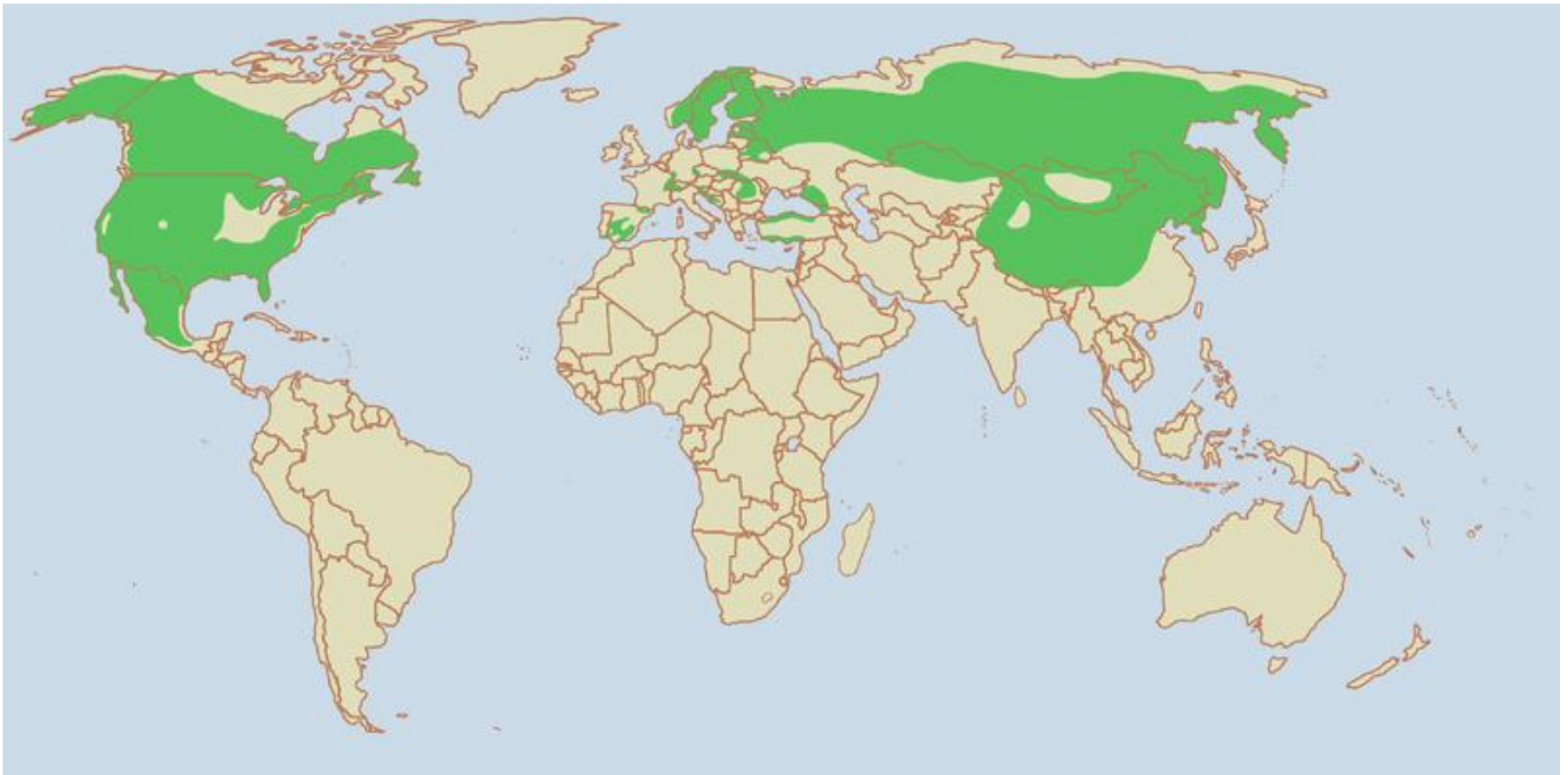
- ☐ Hrubý Jeseník a Nízký Jeseník, Oderské vrchy, Rychlebské hory, Králický Sněžník

Myslivecký význam

- ☐ významný predátor spárkaté zvěře, především srnčí, mufloní, kamzíčí, ale i jelení
- ☐ vzácná kožešinová trofejová zvěř

Kočkovití – Rys ostrovid (*Linx linx* L.)

Rozšíření ve světě

Kočkovití – Kočka divoká (*Felis silvestris* Schr.)

Kočka divoká (*Felis silvestris*)

Velká kulatá hlava

3-1-3
3-1-3

Lebka kočky divoké

3-1-4
3-1-3

Rozpoznávací znaky kočky divoké a domácí

Zadní běh

Kočka divoká

Kočka domácí

Černá skvrna

Černá skvrna dlouhá

Oháňka

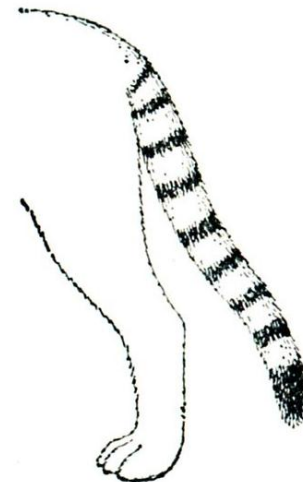
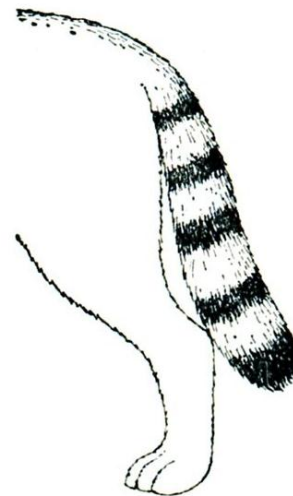
Kočky divoké

Kočky domácí

Na konci tupá

Na konci úzká

Oháňka na konci huňatá

Černá skvrna jen u chodidla
(zadní běh)

Stopy kočky divoké

Kočka domácí (*Felis domestica*)

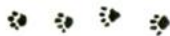
Hlava menší

Oháňka na konci úzká

Černá podélná skvrna

Stopa kočky divoké

Kráčející

V úprku

Kočkovití – Kočka divoká (*Felis silvestris* Schr.)

Kočkovití – Kočka divoká (*Felis silvestris* Schr.)

Pojmenování

- ❑ samec - kocour, samice - kočka, mládě kotě

Popis

- ❑ výška v kohoutku 32 - 44 cm
- ❑ válcovité robustní tělo 50 - 75 cm, s dlouhou silnou oháňkou - 25 - 30 cm dlouhou
- ❑ hmotnost kocoura 8 - 14 kg, kočky 5 - 9 kg
- ❑ srst (vlna) šedohnědá s černými pruhy, směrem ke hřbetu tmavnou
- ❑ spodina těla špinavě šedá, konec oháňky černý, na oháňce 3 - 4 černé pruhy až prstence, konec oháňky širší, jakoby uťatý
- ❑ ke kořisti se plíží, pak na ni skočí, dobře šplhá po stromech
- ❑ kočka mručí a kňourá, v době kaňkování hlasitě mňouká a v případě ohrožení funí a prská
- ❑ velmi dobře vidí a slyší, čich je velmi slabý
- ❑ barevné rozdíly v pohlaví nejsou, kocour je větší, není snadné v terénu určit pohlaví
- ❑ přebarvuje v dubnu a říjnu

Kočkovití – Kočka divoká (*Felis silvestris* Schr.)

Biologie

- ☐ obývá listnaté nebo smíšené lesy nižších poloh, ale i pahorkatin vystupuje i do hor
- ☐ vyhledává místa s dutinami nebo skalními jeskyněmi, případně suchými opuštěnými norami
- ☐ potrava - drobní hlodavci až středně velcí savci do velikosti zajíce, výjimečně srnčete, ale také pernatá zvěř a drobné ptactvo
- ☐ žije samotářsky, pouze v době kaňkování jsou kocouři aktivní a je možné pozorovat dva i více kocourů na jednom místě
- ☐ převážně noční šelma, vychází v podvečer na lov
- ☐ páření probíhá v únoru až březnu, za značně naříkavého mňoukání kocourů
- ☐ kočka je plná 9 týdnů
- ☐ v dubnu až v červnu vrhá v doupěti, noře 2- 6 koťat, která jsou 10 až 12 dnů slepá
- ☐ péči o koťata zajišťuje pouze kočka, která je kojí 6 - 8 týdnů a na podzim se koťata osamostatňují
- ☐ pohlavně dospívají v 10 - 11 měsících

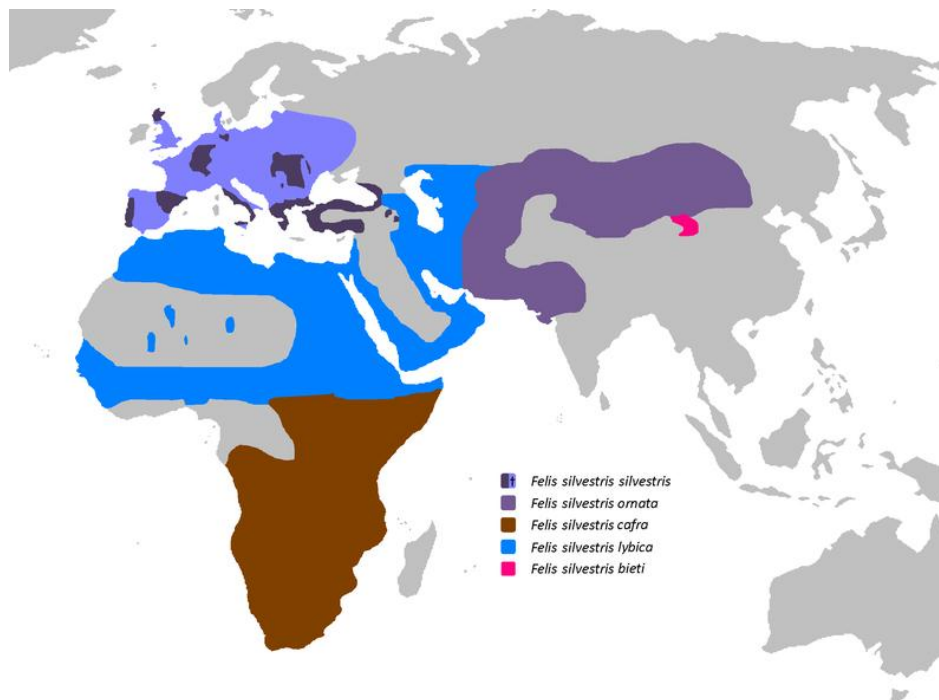
Chrup

- ☐ 3.1.3.1/3.1.2.1

Kočkovití – Kočka divoká (*Felis silvestris* Schr.)

Rozšíření v ČR a ve světě

- ❑ v Čechách vyhubena, na Moravě přežívali jedinci, kteří migrovali ze Slovenska
- ❑ v roce 1970 byly kočky vysazeny na Šumavě – neúspěšně
- ❑ nepravidelně jsou v pohraničních oblastech pozorováni migrující jedinci z německých populací

Myslivecký význam

- ❑ v zemích, kde je populační hustota koček optimální, patří kočka mezi ceněnou trofejovou zvěř

Zdroje

HROMAS, Josef a kolektiv. Myslivost. Písek: Matice lesnická, 2008, ISBN 978-80-86271-00-2.
Liebl, František. Myslivost v obrazech I. díl - Zoologie. Praha: Tomos, reklamní agentura Černá růže.
Forst, Pavel a kolektiv. Myslivost. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1983
Forst, Pavel a kolektiv. Myslivost. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1975
Bergl, Jaroslav a kolektiv. Myslivost. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1984
Mottl, Stanislav a kolektiv. Myslivecká příručka. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 1970
Vach, Miloslav a kolektiv. Myslivost. Uhlířské Janovice. 1996.

Str. 4 PEMBERTON, Craig. wikipedia.cz [online]. 17. 7. 2011 [cit. 19.11.2012].
Dostupný na WWW: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b5/Lynx_range.png

Str. 5 LANDGRAF, Bernard. wikipedia.cz [online]. 9. 7. 2005 [cit. 19.11.2012].
Dostupný na WWW: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/68/Lynx_lynx_poing.jpg

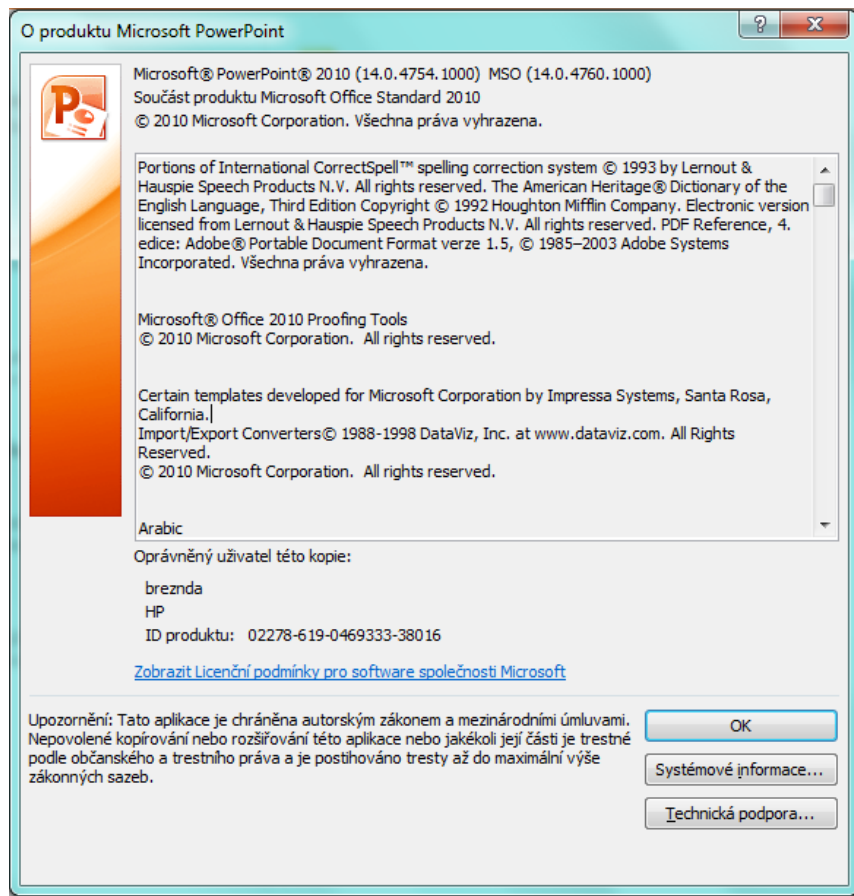
Str. 5 MPIET. wikipedia.cz [online]. 9. 12. 2005 [cit. 19.11.2012].
Dostupný na WWW: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/63/Lynx_lynx2.jpg

Str. 9 GÄBLER, Michael. wikipedia.cz [online]. 23. 8. 2009 [cit. 19.11.2012].
Dostupný na WWW: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/3d/Lynx_lynx_%28Linnaeus%2C_1758%29.jpg

Str. 11 HOUŠKOVÁ, Alena. wikipedia.cz [online]. 1. 4. 2009 [cit. 19.11.2012]. Dostupný na WWW:
http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/ac/Felis_silvestris_Ko%C4%8Dka_divok%C3%A1_ZOO_D%C4%9B%C4%8D%C3%ADn.jpg

Str. 14 ZOOLOGIST. wikipedia.cz [online]. 25. 2. 2009 [cit. 19.11.2012].
Dostupný na WWW: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d4/Wiki-Felis_silvestris.png

Zdroje

**Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Petr Ťulpík.
Financováno z ESF a státního rozpočtu ČR.**